

EKSAMENSSAMARBEIDENDE FORKURSINSTITUSJONER

Forkurs for 3-årig ingeniørutdanning og integrert masterstudium i teknologiske fag og tilhørende halvårig realfagskurs.

Universitetet i Sørøst-Norge, OsloMet, Høgskulen på Vestlandet, Høgskolen i Østfold, NTNU, Universitetet i Agder, Universitetet i Stavanger, UiT-Norges arktiske universitet, NKI, Metis.

Eksamensoppgave

TEKNOLOGI OG SAMFUNN

Bokmål

20. mai 2025

kl. 9.00-13.00

Hjelpemidler:

PC med institusjonens eksamensplattform med retteprogram og elektronisk ordbok - og samtidig sperret internett.

Andre opplysninger:

Oppgavesettet består av tre sider inkludert forsiden. Settet inneholder åtte redegjøringsoppgaver og to drøftingsoppgaver.

Du skal svare på fire av redegjøringsoppgavene og én av drøftingsoppgavene.

Del I Redegjøringsoppgaver. Du skal redegjøre for én av deloppgavene (a eller b) i hver av de fire oppgavene. Denne delen teller 50 % i den totale eksamensvurderinga.

Oppgave 1:

Enten

- 1a)** Gjør rede for ulike typer teknologiutvikling. Hvilke muligheter og utfordringer gir teknologiutvikling i dagens samfunn?

Eller

- 1b)** Gjør rede for teknologideterminisme, dennes varianter og kritikken av denne. Gi gjerne eksempler.

Oppgave 2:

Enten

- 2a)** Gjør rede for hvordan norsk næringsliv er tilpassa, og avhengig av, frihandel med import og eksport. Hvilke utfordringer kan norsk næringsliv stå overfor dersom frihandelen settes under press?

Eller

- 2b)** Gjør rede for konsesjonslovene og den betydningen disse lovene har hatt for Norge.

Oppgave 3:

Enten

- 3a)** Gjør rede for ulike muligheter til å påvirke samfunnsutviklingen i et demokrati.

Eller

- 3b)** Gjør rede for trepartssamarbeidet og dets styrker. Hvilke utfordringer har denne modellen i dagens samfunn?

Oppgave 4:

Enten

- 4a)** Benytt plikt- og konsekvensetikk til å gjøre rede for hvorfor de menneskeskapte klimaendringene er problematiske.

Eller

- 4b)** Benytt plikt- og konsekvensetikk til å gjøre rede for hvorfor teknologigapet mellom den rike og fattige delen av verden er problematisk.

Del II Drøftingsoppgaver. Du skal drøfte én av disse to oppgavene. Denne delen teller 50 % i den totale eksamensvurderinga.

Enten

A. Det har i senere tid floret mye falsk informasjon og falske nyheter på internett, særlig på sosiale medier, som mange unge i dag har som sin hovednyhetskilde. Meta har nylig vedtatt å slutte med faktasjekking på Facebook og Instagram. I flere land har også politikken blitt preget av uttrykk som «fake news» og «alternative sannheter».

Hva slags rolle har vi latt teknologien spille når det kommer til kunnskap og demokratisk utvikling? Drøft om mangelen på allment vedtatte sannheter truer vitenskap og demokrati.

Eller

B. Innsamling av stordata kan gi oss mye informasjon som i sin tur vil kunne bidra til ny teknologiutvikling og nyttig samfunnsutvikling, f.eks. innenfor helse, logistikk, kriminologi eller klima og miljø. På den andre sida kan innsamling av stordata i uregulert form representere en trussel mot demokrati og personvern. I verste fall kan dette bidra til utvikling i retning av et diktatur og overvåkningssamfunn.

Hva slags rolle har vi latt teknologien spille når det kommer til personvern og demokrati? Drøft hvilke muligheter og utfordringer det vil være ved å regulere innsamling og bruk av stordata.